

Seyðarhøvdarøðan 2013

Gestarøðari Katrin Kallsberg

Klubbin

Takki fyri innbjóðingina. Ein heiður at tosa í hesum klubba sum longu í 1870'unum hevði sum fremsta endamál at fremja selskabelighed og diskussion.

Johs Djurhus, apotekari, sum 20 oktober 1929 tók stig til seyðarhøvdaveitslurnar, hevði neyvan dámt at ein kvinna var boðin at halda røðu akkurát í kvøld. Kvinnur hava verið TABU á seyðarhøvdaveitslunum, men her hevur nevndin valt at ganga egnar leiðir. Klubbin hevur jú eina søgu har nevndin hevur rættiliga fríar ræsur. Nevnast kann at jólaveitslan í 1927 var hildin 17. Mars 1928. Og Thorshavns Klubs Julebal 1926 fyrst var fingið frá hondini 18. Apríl 1927, her høvdu teir tó skoytt páskaveitslu uppí!

Nógv øl mann vera farið um diskin síðani síðst í 19.øld, tá Ellen Poulsen var vertur. Men at Klubbalimir altíð hava havt stíl og víst samfelagssinni vístu teir longu í 1904, tá hon fór frá vegna aldur, við at geva henni 100 kr árliga í eftirløn. Ein rættiliga høg eftirløn, tá ársinntøkan hjá henni sum vertur var 216 kr árliga. Hetta var 110 ár áðrenn lögtingið hevur viðtikið privata pensjón til øll við lóg.

Hví blanda eitt umboð fyri javnstøðunevndina uppí eina seyðarhøvðaveitslu?

Hvat betur høvið enn hetta at koma á tal við skilamenn og viðganga at alt ov lítið fokus hevur verið á tey nógvu økini, har menn eru við sviðið soð.

Orsøkirnar til hetta eru nógvar, men helst liggur stórsta ábyrgdin eisini her hjá tíðindaleiðaranum í KVF

MEN nú má vend koma í...

Vit hoyra ofta um manglandi kvinnuumboðan í nevndum, kvinnur sum arbeiða niðursetta tíð og havav fáa minni í pensjón.

MEN

Nær hoyra vit um øll tey øki, har menn eru fyri vannbýti???

Menn liva styttri, 4,8 ár styttri í meðal enn kvinnur!

Menn arbeiða meir og betala harav meiri í skatti!

Eisini er vældokumenterað at menn ganga minni til lækna og brúka minni av sokallaðu 'vælfærðartænastunum'!

Í Danmark er roknað uppá hetta og konkluderað er at ein nýfødd genta kemur at kosta samfelagnum 1,6 mio kr, meðani ein nýføddur drongur kemur at kasta 0,6 mio kr av sær til samfelagið, ein munur á 2,2 mio kr.

Røddir hava verið frammi um, at hetta átti at viðført ein serligan skattafrádrátt vegna kyn...

Nýliga hevur kjak staðið av løgtingsuppskotinum um broyting í barsilsskipanini! Røddir hava ført framm at tað er ov nógv at marka 6 vikur til pápan. Ongin hevur undrast yvir at sama uppskot markar 14 vikur til kvinnuna!

Eitt rák úr útlondum, sum er við at koma til Føroyar, eru tær sonevndu 'Cougars', kvinnur, ið fáa sær væl yngri menn. Í almenna rúminum vera hesar kvinnur lýstar sum sterkar og trendsetandi. Amerikanskar sjónvarpsrøðir eru um evnið, og fólk tosa við virðing um fyribrygdið.

Menn, ið fáa sær yngri damir, verða stutt sagt kallaðir 'gamlir grísar' So eisini her stendur illa til við javnstøðuni ☺

Á meiri álvarsama økinum eru menn eisini fyri vanbýti:

Vit vita at fleiri menn gera sjálmorð

Menn eru oftari fyri arbeiðsvanlukkum

Fleiri menn eru heimleysir

Fleiri menn í fongslunum

Fleiri menn deyðir í ferðsluni

Hoyra vit nakað her til vanliga feministkórið um kynskvotering og javnstøðu?

Innan uppaling er sami trupulleiki, hvat er tað vit bjóða komandi klubbálimum?

Teir vaksa upp hjá mammuni, tí hon fær nærum per automatikk foreldramyndugleikan (hví ikki kalla tað mammurættin?)

Teir verða ansaðir á dagstovni av kvinnuligum pedagogum. Fólkskúlin er domineraður av kvinnuligum lærarum, og fleiri kanningar staðfesta at skúlin ikki tekur nóg stór atlit til dreingir.

Miðnámskúlarnir eru á tremur á gentum...

Hvar er pláss til mannin?

Tá kvinnurnar hava formað drongin í barna- og ungdómsárunum ákæra tær mannin fyri at vera ov keðiligan og ov lítið mannsligan, og síðani hótta tær við at rýma av landinum 😊
Enn eitt bevís uppá at kvinnur ongantíð verða nøgdar.

Teir menn, ið ikki eru klubbalimir, men ynskja at fara ein túr í býin, verða møttir við tiltøkum sum 'ladies nigh' har kvinnur sleppa ókeypis inn og keypa sprutt til hálvan prís, meðan 'avansan' verður løgd? Ja á mannin sjálvandi, hann betalir dupult...

Hvat gera vit?

Í Danmark hevur fólkatingið sett ein sokallaðan 'Tænketank om mænd' fyri at royna at loysa onkrar av hesum trupulleikunum...

Í Føroyum hava við Javnstøðulógina og Havnar Klubba! Javnstøðulógin eitt hent amboð, tí hon tryggjar í §1 stk 3 báðum kynum eins atgongd til mentanarliga menning og í §1 stk 2 verður staðfest, at tað stríðir kortini ikki móti hesi lóg, at tryggjað verður øðrum kyninum serlig rættindi, tá ið hesi ætlast at náa endamáli lógarinnar.

Við øðrum orðum er tað í tráð við §1 stk 1 í javnstøðulógini, sum hevur til endamáls at beina burtur allan mismun vegna kyn, at klubbin í viðtøkunum staðfestir í §2 at limir kunnu vera menn búsitandi í Føroyum og eru yvir 18 ár.

Klubbin hevur fyrr havt ein heldur slingrutan kurs viðvíkjandi limaskapi. Ja, eitt tíðarbil millum 1891 og 1920 loyvdi hann kvinnuligum limum, sokallaðum 'extraordinære medlemmer'.

Tað var loyvt teimum atgongd, saman við mannfólki, tvær ferðir um mánaðin. Hetta skapti skilligt til nakað av órógv, og var í fleiri umførum tikið upp á fundum, men gerðabøkurnar vísa ikki hvussu málið var loyst....

Men sjálvt eftir at kvinnum aftur varð noktað limaskap hava einstøk svips verið, Dr Alexandrine og Dr Ingrid vóru báðar heiðurslimir, men nú hava tit gjørt bart viðvíkjandi Dr Margretu og ekskluderað hana við føðing vegna kyn. Fínt, deiliga ósnobbut og konsekvent. Líkamikið um blóðið er blátt, kvinnur no entry.

Klubbin er í kraft av sínum fríðstaði fyri menn, okkara trygd fyri javnstøðu.

So veitslan í kvøld handlar ikki bara um nakrar deiligar menn og nøkur seyðarhøvd, nei hetta er ein kampur fyri rættindinum hjá føroyska mannum.

Vit ynskja jú øll eitt samfelag har vit eru tryggjaði eins møguleikar, líka mikið um vit eru kvinnur ella menn, tí er neyðugt at menn eisini verða tryggjaðir rætt til mentanarliga menning, sum ásett í §1,stk3 í Javnstøðulógini.

So hetta er ikki til stuttleikar tit sita her!

Hetta er alvor og neyðugt fyri komandi ættarlið av føroyskum monnum.

Takk fyri

Og Skál